

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ปัญหาสุขภาพเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยในขณะนี้และส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่ถูกกฎหมายจึงทำให้ผู้คนส่วนใหญ่นิยมสูบ ซึ่งการสูบบุหรี่นั้นบั่นทอนภาวะสุขภาพและเป็นอันตรายต่อชีวิตทั้งแก่ผู้สูบและผู้คนที่ใกล้ชิด เพราะในวันบุหรีมีสารเคมีต่างๆ มากมายถึง 4,700 ชนิด และในจำนวนนี้ประมาณ 40 ชนิด เป็นสารพิษร้ายแรง เช่น คาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรเจนไซยาไนด์ และนิโคติน เป็นต้น (1) สารพิษในบุหรีเป็นสาเหตุโดยตรงของโรคต่างๆ หลายโรค เช่นโรคมะเร็งปอด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคมะเร็งในช่องปากและโรคหลอดเลือดหัวใจ พิษของบุหรีเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร (2) ซึ่งสามารถจะหลีกเลี่ยงได้ (3) พร้อมกันนี้พิษของบุหรียังทำลายสิ่งแวดล้อม และยังส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ (4) การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศเป็นอย่างมาก

องค์การอนามัยโลกได้ประมาณการสูญเสียชีวิตของประชากรโลกจากการสูบบุหรีว่ามีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นจากปีละ 4 ล้านคน ในปี พ.ศ.2541 เป็น 4.9 ล้านคน ในปี พ.ศ.2546 และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเป็น 10 ล้านคนในปี พ.ศ.2573 การสูญเสียชีวิตของประชากรโลกถึงปีละ 10 ล้านคน ถ้าจะพิจารณาแล้วพบว่าบุหรีเป็นสาเหตุการตายมากกว่าการตายทั้งหมดที่เกิดจากมาลาเรีย การตายของมารดาและทารก วัณโรครวมกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 70 ของการสูญเสียในอนาคตจะเกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนา ประมาณปี พ.ศ.2563 บุหรีจะเป็นสาเหตุของการตาย 1 ใน 3 ของ ผู้ใหญ่ซึ่งเพิ่มจาก 1 ใน 6 ในปี พ.ศ.2533 (4)

จากสถิติของประเทศ (4) พบว่า สาเหตุของการเสียชีวิต 3 อันดับแรกของคนไทย ได้แก่ มะเร็ง (73.3 ต่อประชากร 100,000 คน) อุบัติเหตุ (55.3 ต่อประชากร 100,000 คน) และโรคหัวใจหลอดเลือด (51.2 ต่อประชากร 100,000 คน) และจากศูนย์ข้อมูลมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรีพบว่า มีจำนวนผู้สูบบุหรีทั้งหมดในประเทศไทยประมาณ 10 ล้านคน โดยมีจำนวนคนที่เสียชีวิตจากโรคที่เกี่ยวข้องจากการสูบบุหรีถึงปีละประมาณ 52,000 คน หรือวันละ 142 คน ชั่วโมงละ 6 คน และพบว่า การสูบบุหรีเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคอันดับที่ 2 ของคนไทย โดยจากการคำนวณค่ารักษาพยาบาลของโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี (เฉพาะโรคมะเร็งปอด ถุงลมโป่งพองและ

เส้นเลือดหัวใจตีบ) มีจำนวนสูงถึง 45,000 ล้านบาท หรือ 1.1 พันล้านดอลลาร์ (5) จากการสำรวจล่าสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ.2547 พบว่า เด็กไทยอายุต่ำกว่า 18 ปี ติดบุหรี่เกือบ 5 แสนคน และในเยาวชนอายุ 18-24 ปีติดบุหรี่ยิ่งกว่า 1 ล้านห้าแสนคน สิ่งที่น่าเป็นห่วงมากคือ จากผลการวิจัยเรื่องการสูบบุหรี่ของนักเรียนนักศึกษาและพฤติกรรมปัญหาที่เกี่ยวข้อง โดยสำรวจนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงนักศึกษาระดับปริญญาตรี จาก 25 จังหวัดทั่วประเทศ (6) พบว่า การสูบบุหรี่ของเยาวชนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ อีกหลายอย่างทั้งทำลายสุขภาพและอนาคตของเยาวชน ดังนั้นสังคมไม่ควรจะมองปัญหาการสูบบุหรี่ของเด็กเหมือนกับ การมองปัญหาการสูบบุหรี่ของผู้ใหญ่ว่าเป็นเรื่องของผลเสียต่อสุขภาพจากบุหรี่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากการสูบบุหรี่ในเยาวชนเป็นสัญญาณอันตรายของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ อีกด้วย ดังนั้น การป้องกันการก้าวเข้าสู่วงจรการสูบบุหรี่ของเยาวชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และเป็นอีกทางออกหนึ่งในการลดการมีพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ของเยาวชนได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาเสพติด การช่วยผู้ที่ติดบุหรี่ให้เลิกบุหรี่ได้สำเร็จจึงมีความจำเป็น และมีประโยชน์ในบุคคลทุกกลุ่มอายุ เพราะเป็นการลดความเสี่ยงของโรค หากสามารถเลิกได้ก่อนที่จะมีการทำลายอวัยวะ หรือก่อโรค ลดปัญหาความเจ็บป่วย และเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชากร เพิ่มผลผลิตของประเทศชาติ ลดภาระการใช้เวชภัณฑ์ยา และลดภาระกำลังบุคลากรด้านสาธารณสุข (4)

ในประเทศไทย การรณรงค์ไม่สูบบุหรี่เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ.2517 และก่อตั้งเป็นองค์การในปี พ.ศ.2529 โดยมีโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่เป็นแกนนำในการรณรงค์มีหลักการดำเนินงาน 3 ประการ คือ รณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงพิษของการสูบบุหรี่ ให้เกิดนโยบาย มาตรการ และการดำเนินงานคุ้มครองสิทธิของผู้ไม่สูบบุหรี่ และสร้างค่านิยมที่ไม่สูบบุหรี่ (7) และจากผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ.2547 พบว่า การรณรงค์ลดการสูบบุหรี่ได้ผล จำนวนผู้สูบบุหรี่ลดลงจาก 10.6 ล้านคน ในปี พ.ศ.2544 เหลือเพียง 9.6 ล้านคน ในปี พ.ศ.2547

นักเรียนนายเรือ คือ ผู้ที่ทำการศึกษาวិชาเฉพาะทางทหารเรือตามมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี โดยอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด รวมถึงกฎในการห้ามสูบบุหรี่ในสถาบันซึ่งมีมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียนด้วย แต่นักเรียนนายเรือจำนวนหนึ่งเมื่อออกนอกสถาบันก็อาจสูบบุหรี่ได้ ดังจะเห็นได้ว่านายทหารจำนวนมากทั้ง กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศสูบบุหรี่ ซึ่งนักเรียนนายเรือเมื่อจบออกไปก็จะไปเป็นผู้นำและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ (8) อีกทั้งในปัจจุบันพบว่าทหารได้เข้ามามีบทบาททางสังคมมากขึ้นช่วยพัฒนางานของประเทศในด้านต่างๆ จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ใน นายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารเรือรุ่นที่ 57 ปี พ.ศ.2540 พบว่า มีสูบบุหรี่ถึงร้อยละ 36.1 (9)

สำหรับอายุของนักเรียนนายเรืออยู่ในช่วง 18 – 24 ปีซึ่งเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ว่าในสังคมของผู้ที่ถูกบังคับไม่ให้สูบบุหรี่จะมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อย่างไร ระเบียบกฎเกณฑ์จะมีประโยชน์ที่ทำให้ความคิดที่อยากทดลองสูบบุหรี่หรือที่จะสูบเมื่อออกไปสู่สังคมปกติแล้วเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้บริหารหรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่เพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดีนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

คำถามการวิจัย (Research Question)

คำถามหลัก

มุมมองของนักเรียนโรงเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ปี 2548 เป็นอย่างไร

คำถามรอง

1. มุมมองของนักเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่ และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล: ชั้นปีและประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบันหรือไม่
2. ข้อเสนอแนะในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ มีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)

วัตถุประสงค์ทั่วไป (General Objective)

เพื่อศึกษามุมมองของนักเรียนโรงเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ปี 2548

วัตถุประสงค์เฉพาะ (Specific Objective)

1. เพื่อศึกษามุมมองของนักเรียนโรงเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่
2. เพื่อศึกษาการให้ความสำคัญในเรื่องนโยบายและกิจกรรมการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของมุมมองในเรื่องการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ตามปัจจัยส่วนบุคคล: ชั้นปีและประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบันของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในเรื่องการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ

สมมุติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

1. มุมมองในเรื่องการสูบบุหรี่แตกต่างกันตามชั้นปีและประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบันของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ
2. มุมมองการให้ความสำคัญต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแตกต่างกันตามชั้นปีและประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบันของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ
3. มุมมองการให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่แตกต่างกันตามชั้นปีและประวัติการสูบบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ

ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption)

ระดับความคิดเห็น (1-5) ซึ่งเป็น Ordinal Scale จะพิจารณาตัวแปรว่ามีอันตรภาค แต่ละอันตรภาคเท่ากัน (equal interval) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็น interval scale ต่อไป

ข้อจำกัดในการวิจัย (Limitation)

ไม่มีข้อจำกัดในการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย (Operational Definition)

มุมมองของนักเรียนนายเรือต่อการสูบบุหรี่และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (The view of naval cadet) หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึก ความคิดเห็นในเรื่องการสูบบุหรี่และการพิจารณา ตัดสินใจให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการภาครัฐและกิจกรรมการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ

การรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ (Non smoking campaign) หมายถึง การดำเนินกิจกรรมรูปแบบหนึ่งของการส่งเสริมสุขภาพ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยประเด็นสำคัญคือการงดสูบบุหรี่

การให้ความสำคัญ หมายถึง ความต้องการให้มีหรือให้ปฏิบัติของนักเรียนนายเรือต่อกิจกรรมการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่และต่อบทบัญญัติและมาตรการควบคุมการสูบบุหรี่ของภาครัฐ

โรงเรียนนายเรือ (Royal Thai Naval Academy) หมายถึง โรงเรียนที่ทำการสอนวิชาทางด้านทหารเรือตามมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศเพื่อที่ประกอบอาชีพรับราชการทหารชั้นสัญญาบัตรโดยทำการเปิดหลักสูตรการสอน 5 ปี

นักเรียนนายเรือ (Naval cadet) หมายถึง ผู้ที่ทำการศึกษาวิชาเฉพาะทางทหารเรือตามมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศเพื่อที่ประกอบอาชีพรับราชการทหารกระทรวงกลาโหม สังกัดกองทัพเรือ อายุระหว่าง 18-24 ปี

ปัญหาทางจริยธรรม (Ethical Considerations)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ไม่ได้ใช้วิธีการทดลองใดๆ แก่กลุ่มที่ศึกษา ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ วิเคราะห์ และนำเสนอเป็นภาพรวม จึงคาดว่าไม่มีปัญหาทางจริยธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit and Application)

1. สามารถนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอื่นในการพิจารณากำหนดนโยบายและดำเนินการเพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียน
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพ นำไปเป็นแนวทางในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และเป็นการส่งเสริมสุขภาพให้แก่นักเรียนได้
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (Variables)

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปี การสูบบุหรี่ของนักเรียนนายเรือ

ตัวแปรตาม (Dependent variables) มุมมองต่อการสูบบุหรี่ มุมมองการให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐและมุมมองการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนโรงเรียนนายเรือ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

